

Handläggare
Anna Magnfors
Telefon: 08 - 508 050 73

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd
2021-09-23

Svar på remiss av Mer relevant än någonsin. Biblioteksplan för Stockholms stad 2022-2025

Svar på remiss från Kommunstyrelsen KS 2021/850

Förslag till beslut

1. Hässelby Vällingby stadsdelsnämnd beslutar att överlämna förvaltningens utlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Hässelby Vällingby stadsdelsnämnd justerar beslutet omedelbart.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen i Stockholms stad fått i uppdrag att svara på en remiss angående ett förslag från Kulturförvaltningen om en ny biblioteksplan för 2022 – 2025. Förvaltningen ställer sig positiv till biblioteksplanen. Särskilt vad gäller förtroendeöppet bibliotek för föreningar med flera. Förvaltningen vill dock lyfta behov av dedikerad personal för samhällsvägsledning och ökad tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning och äldre. Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner svaret på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Bakgrund

Biblioteksplan 2022–2025 vill, utifrån Vision 2040 - Möjligheternas Stockholm, peka ut riktningen för bibliotekets roll i framtiden. Uppdraget utgår från bibliotekslagen och prioriterade målgrupper är personer med funktionsnedsättning, nationella minoriteter, personer med annat modersmål än svenska samt barn och ungdomar.

Biblioteksplanen har tagits fram efter noggranna studier och analyser av olika gruppers upplevelser, behov, drivkrafter och synpunkter. De tillfrågade är användare, icke-användare, samarbetspartners, kulturarbetare, samhällsföreträdare med flera. En jämställdhetsanalys samt en barnkonsekvensanalys har också gjorts.

Det breda uppdraget ska genomföras genom samverkan med en rad av samhällets aktörer, bland andra skolor, förvaltningar, näringsliv, civilsamhälle, högskolor och universitet. På så sätt ska ett relevant

och kunskapsunderbyggt innehåll skapas. I centrum av bibliotekets samarbetspartners står användaren.

I Stockholm föreslås fem så kallade strategiska förflyttningar för biblioteksverksamheten de kommande åren:

Från bokryggar till levande litteratur

Litteraturen ska lyftas fram mer och med helt nya arbetssätt, till exempel genom att exponera böcker på nya sätt i biblioteket eller att knyta an till aktuella händelser i omvärlden. Det totala litteraturbeståndet ska kunna användas betydligt mer och den totala utlåningen ska öka markant.

Från bibliotekets bestånd till stockholmarnas samling

Stockholmarna är rörliga och lånar böcker på ett bibliotek men lämnar tillbaka dem på ett annat, och varje dag förflyttas tusentals böcker mellan de olika biblioteken i Stockholm. För att man som låntagare på ett bättre sätt ska ha möjlighet att beställa och reservera böcker, ska ett nytt och effektivare system arbetas fram. En gemensam logistikcentral och en infrastruktur för transporter minskar antalet transporter och sparar på bibliotekens resurser. Ett stadsgemensamt bokbestånd ger stockholmarna en mer jämlik tillgång till böckerna.

Från kopieringsrum till samhällsuppdrag

Biblioteket ska erbjuda medborgarservice och demokratisk samhällsvägledning, samt utveckla innehållet i takt med förändringar i samhället. Detta ska ske genom rekrytering av nödvändig kompetens samt samarbete med stadsdelar, näringsliv och civilsamhälle.

Från biblioteket mitt i byn till bibliotek i hela staden

För att öka tillgängligheten för stockholmarna ska biblioteken utvecklas på en rad områden. Många stockholmare är knutna till närområdet, andra rör sig regelbundet i olika delar av staden. Bibliotekets uppdrag är idag bredare än det som går att inrymma i de mindre lokala biblioteken. Bibliotekstjänster är inte enbart knutna till en specifik plats, digitala tjänster och program blir allt viktigare och biblioteken arbetar mycket uppsökande. Som ett komplement till de lokala biblioteken finns en ambition att etablera ett så kallat nodbibliotek i varje stadsdel. De lokala biblioteken ska rustas och utvecklas, och nya bibliotek byggas där det behövs. Det finns en ambition att öka tillgänglighet och öppettider på de lokala biblioteken, exempelvis genom mer öppet och förtroendeöppet, då biblioteket kan nyttjas utan närvarande personal. Det uppsökande och rörliga biblioteksarbetet skall också fortsätta att utvecklas.

Från erbjudande till inbjudande

Trots att stockholmarna älskar sina bibliotek kan användarupplevelsen stärkas väsentligt. Besökaren ska få en upplevelse att ta med sig, och ska även utan ska själv kunna vara medskapare i biblioteksupplevelsen, såväl fysiskt som digitalt. Det kan handla om att skapa egna program, skriva egna berättelser och vara med och utforma rummet. En viktig del är också att fortsätta med det metodiska trygghetsskapandet, nödvändiga rumsliga förbättringar, välkomnande entréer och ett vänligt bemötande

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för förskola

Ärendet

Ärendet är ett förslag på en ny biblioteksplan för 2022-2025, där förvaltningens synpunkter efterfrågas.

Synpunkter och förslag

Det moderna biblioteket erbjuder en rad tjänster förutom, som tidigare, boklån eller kopiering. Biblioteket har blivit en arena för allt ifrån kulturprogram till samhällsvägledning. Mycket av personalens tid går åt till att svara på olika frågor som ligger utanför de fastställda uppdragen i bibliotekslagen. Enligt den är uppdraget bland annat att främja litteraturens ställning, främja läsning och tillgång till litteratur, verka för det demokratiska samhällets utveckling genom kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning och att ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning.

Därför vill förvaltningen understryka vikten av att fortsätta arbetet med att förstärka biblioteken med speciellt dedikerad personal för samhällsvägledning och i bästa fall medborgarkontor.

Att öka tillgängligheten betonas i biblioteksplanen. I Hässelby-Vällingby stadsdelsområde ligger Vällingby bibliotek som är fysiskt svårtillgängligt för många. Enda sättet att ta sig dit är med bil eller via långa trappor som leder upp till biblioteket. Många äldre och funktionsnedsatta utan bil har svårt att besöka biblioteket. Förvaltningen vill betona vikten av att tillgodose att alla har möjlighet att besöka biblioteket.

I Stockholm, och i synnerhet stadens ytterområden, finns ett stort behov av lokaler för aktiviteter och möten av olika slag. Föreningar, kulturaktörer, konstnärer med flera vill ordna olika aktiviteter och program, och ofta är det svårt att möta behoven. Biblioteken är en plats som passar särskilt för kulturarrangemang, och många bibliotek erbjuder idag en stor programverksamhet.

Förvaltningen ser positivt på ambitionerna i biblioteksplanen att fortsätta utveckla tillgängligheten för aktörer i civilsamhället, och aktiviteter inom bibliotekets väggar. Att fler bibliotek får möjlighet till att ha förtroendeöppet, samt att lokalerna enkelt och snabbt kan förändras utifrån aktiviteter. Biblioteksplanens förslag på innovativa förändringar gagnar såväl det lokala civilsamhället som kulturlivet och möjliggör för människor att ta del av aktiviteter i sitt närområde.

Susanna Halldin Olsson
Stadsdelsdirektör

Birgitta Thulén
Ansvarig

Bilagor

1. Bilaga 01 Mer relevant än någonsin. Biblioteksplan 2022-2025
2. Tjänsteutlåtande Mer relevant än någonsin. Biblioteksplan för Stockholms stad 2022-2025
3. Protokollsutdrag kulturnämnden sammanträde 2021-06-15 §9
4. Följebrev Remiss från kommunstyrelsen Stockholms stad 2021

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Susanna Halldin Olsson, Stadsdelsdirektör	2021-09-03
Birgitta Thulén, Ansvarig	2021-09-03